

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona. Előfizetési ár egy hóra 30000 K

A párbaj halála.

A külföldi kölesön mellett, a bűntető törvénykönyv reformja áll az érdeklődés középpontjában.

A Csemegi kódex hiányosságai már a kilenvenes évek elején foglalkoztatták a tudományos alapon dolgozó büntető jogászokat. A Csemegi féle kódex leglényegesebb hibája az volt, a becsület védelméről nem gondoskodott kellőképpen. Mindenké emlékszik, hogy még 1913ban is egy pofon büntetőjogi ellenértéke egytől-tíz korona volt. Balogh Jenő és társai az érdem, hogy felismerték az emberi becsület óriási jelentőségét s megalkották az 1914. évi 41. törvényeket, mely már szigorubb szankciókat fűz a becsület megsértéséhez.

Még e mellett a törvény mellett is napirenden volt, hogy a magyar — hisz lovagias nemzet vagyunk — nem bizta a bíróságra becsülete oltalmát, hanem maga védte meg azt, karddal, pisztollyal, a törvény világos rendelkezései ellenére.

Könnyen tehetette, mert a párbajért államfogház járt, mely a többi büntetéstől eltérőleg, bizonyos hősi glóriát vont az elítélt feje köré.

A párbajozás az utóbbi időben valóságos mániája lett az embereknek. Ez a jog jura korszakából visszamaradt becsületvédelmi intézmény 90 százalékban levetkőzött az ősi magyar lovagiasság romantikus mezőjé. Krakélek hóbortjává, mindennapi megszokott dologgá lett az ősi magyar párviadal, mely a maga korában sem volt igazságszolgálat. A forradalmak utáni arklőstelen állapotok csak segítettek a párbaj végleges lejárásában. A közvélemény azt tartotta, hogy aki párbajozik: gentleman.

A párbaj céltalan voltának igazolására már egyesületek alakultak, könyveket írtak s könyveket írtak össze a felvilágosult emberek. Csak a törvényhozás nem akart megmozdulni. Ennek legfőbb magyarázata az volt, hogy maguk a törvényhozó tényezők sem bírták kivonni magukat egy beképzelt betegség: a párbaj-kényszer alul.

Pesthy Pál igazságügyminiszteré az érdem, ki most igyekszik tető alá hozni a bűntető kódex reformját, hogy a leghíresebb holland és svéd kódex mintájára törvényesen hágjon nyakára a krakéler, spadasin termélt párbaj mániá, bacillusainak. A javaslat szerint párbaj előtt egy becsületbíró dűnt a felek ügyében s ha valaki eme procedúra ellenében még párbajozni nem államfogházát, hanem fogházat kap. Közbiztonság büntett lesz a párbaj.

Ideje, hogy a javaslat tető alá jusson. A párbaj ellenkezik a joggal, igazsággal, vallással, még csak a demokráciával is. Ami pedig ezen államfenntartó intézkedésekkel ellenkezik, az a párbaj, hogy rövidesen a múlté legyen.

Kisáziában újra dörögnek az ágyuk.

Fokozódik a francia—török feszültség.

London, május 8. A Daily Telegraph szerint a Kis-áziából érkező híreket, amelyek a fokozódó francia—török feszültségről szólnak, itt nagy érdeklődéssel kísérik. A lap tudni véli, hogy erős francia csapatokat szállítanak Beirútnál partra és hogy a franciák Gundi községet ágyutűzzel már fel is gyújtották és a romokon kitzűzték a francia zászlót. Ugyan ez a lap azt is tudni véli, hogy az idegenek menekülésszerűen hagyják el Törökországot, mert tartanak a kormány intézkedésétől és a tömeg garázdálkodásától.

London, május 8. A Daily Express azt a szenzációs hírt, közli, hogy a francia—török feszültség háborús bonyodalommá szélesedhetik. Junius elején török haditanácsot akarnak tartani, amelyre meghívják a bajor Reichswehr volt parancsnokát, Losow tábornokot is.

Apponyi Albert gróf nagyszabású előadása Bécsben Magyarország külpolitikai helyzetéről.

Egész Európa szenved az elhibázott békeszüvekek hatása alatt. — Azt várjuk, hogy a művelt világ közvéleménye fokozatosan átalakuljon.

Bécs, máj. 8. Ma délután a bécsi Magyar Egylet meghívására gróf Apponyi Albert nagytetszéssel fogadott előadást tartott Magyarország külpolitikai helyzetéről. Mindenekelőtt utalt arra, hogy Ausztria az egyetlen állam, amellyel baráti kapcsolataink a legmesszebbmenő mértékben kivannak fejlődve. Szólt a trianoni szerződéssel teremtett rendkívül súlyos magyar helyzetről.

Megállapította, hogy Magyarország a lefegyverzést teljesen végrehajtotta, míg a szomszéd győztes államok tovább fegyverkeznek.

A népszövetség ezt a kérdést egyenesen szabotálja. Megállapította, hogy a nemzeti kisebbségek részére adott garanciákat a szomszédállamok egyáltalán nem tartják szem előtt a győztes államok a békeszerződés rendelkezéseit.

A formai jog ürügye alatt rendszeres hadjáratot folytatnak a magyar kultúra ellen.

Ilyen körülmények között Magyarország helyzete lehetetlen. Hogyan szólalhatson fel az ország, amely panaszával csak siket fülekre talál. — Egész Európa szenved a teljesen elhibázott békeszüvekek alatt.

Egy francia államférfiúnak, aki mástól érkezővel előt az kérdést tőlem, vajjon Magyarország megvan-e elégedve a trianoni szerződés által teremtett helyzettel, így válaszoltam: Minék hazudjam önnek, hiszen úgy sem hiszi nekem.

mi nem vagyunk megelégedve, az orvoslást azonban nem új felfordulás, nem új erőszak után követeljük, hanem azt várjuk, hogy a művelt világ közvéleménye fokozatosan átalakuljon.

Apponyi ezzel kapcsolatosan rámutatott Lloyd George-val Amerikában történt találkozásáról, aki ugyanezen a nézetben van. Szólt ezután a német választások eredményéről is és itt a kom-

Jórészt aranyban-ezüstben jegyezték a Jegybank részvényeket.

Tuljegyezték a kibocsájtandó részvényeket. — Teleszky megy ki Londonba a kölcsöntárgyalásokra.

Budapest, május 8. Tegnap este fejeződött be a Magyar Nemzeti Bank részvényjegyzése. A banknál történt jegyzések eredményei a pénzügyi központhoz futnak be első sorban, amely ezeket felterjeszti a pénzügyminiszteriumba. — Munkatársunk ma kérdést intézett Sándor Kálmánhoz, a Pénzügyi Központ ügyvezető igazgatójához a jegybank részvényjegyzésének eredményére vonatkozólag, aki a következőképpen válaszolt:

Határozottan meg lehet állapítani, hogy tuljegyzés történt. — Szakadatlanul érkeznek úgy a sürgőssé, mint a levélbeli értesítések a vidék különböző részeiből, még külföldről is, a jegyzésekről. Előre láthatólag csak május 12-re készülnek el a végleges eredmény összeállításával. A Magy. Nemzeti Bank alakuló közgyűlését május végén fogja megtartani.

Azra vonatkozólag, hogy vajjon a jegybank részvényjegyzésnek sikerülte rejtett valutakészleteket előhozni, a bankok vezetői úgy in-

munisták eredményére rámutatva azt mondta, nem hiszi, hogy ezek az eredmények valóban kommunista meggyőződésre vezethetők vissza, hanem inkább az elkeseredés és a békeszerződés által teremtett helyzettel való elégedetlenség állapotára.

Valamennyi hatalomnak meg kell győződnie lenni arról, hogy részünkről nem kell tartani olyan politikától, amely ellentétbe hozna bennünket a békére vágyó világérzéssel. Azonban már most is követelhetjük, hogy a győztes államok legalább a békeszerződéseket tartsák meg, azokban a pontokban is,

amelyek reánk nézve kedvezőebbek, hogy ismét normális állapotok következzenek be.

Meg kell adni nekünk a lehetőséget arra, hogy gondolkodásunkat és érzéseinket közölhessük a külfölddel. Európai és világpolitikai feladat kell hogy legyen az is, hogy mind az, ami a szenvedés és a háborús mentalitás jegyében teremtődött, a normális lelkiállapot visszatérésekor felülvizsgáltassék és aszerint cselekedjünk.

Száz millió kulturára.

Budapest május 8. Dr. Biró Pál nemzetgyűlési képviselő a GYOSZ alelnöke a főiskolák tudományos munkásságának biztosítására alakult bizottság céljaira 100 millió koronát gyűjtött és az ország Pest Házai Első Takarékpénztáraál a bizottság javára befizette.

előkerültek a nagymennyiségű valutakészletek, de sokkal nagyobb méretűek azok a jegyzések, melyek aranyban s ezüstben mutatkoznak.

Legközelebbi napokban a törvény értelmében meg fog történni a jegybank elnökének megválasztása. A kormányzó — mint ismeretes — Popovics Sándort fogja a jegybank elnökévé kinevezni; ő fog elnökölni már a jegybank alakuló közgyűlésén.

Újabb elhatározások szerint Korányi pénzügyminiszter nem megy Londonba a kölcsöntárgyalások folytatására. Teleszky János egyedül utazik ki egy pénzügyi szakértő kíséretében. E pénzügyi szakértő személyére nézve még nem történt döntés.

Ma délelőtt a jegybank alakuló közgyűlésének előkészítése dolgában Papp Elemérnél, az állam pénzügyi központjának elnökénél nagyobb tanácskozás volt, amelyen részt vett Scheber államtitkár, Tabakovics Dásán és a jegyintézet több vezetője.

A Máv. rekonstrukciója.

Budapest, május 8. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután 11 órakor tanácskozást tartott, amelyen részt vett báró Korányi Frigyes pénzügyminiszter, Walkó Lajos kereskedelmi miniszter, Keleti Dénes, a MAV elnöke, Dessewffy Aurél keresk. miniszteri államtitkár és Jakab Oszkár, min. tanácsos. A tanácskozás fél 3 óráig tartott. Báró Korányi Frigyes távozóban úgy informálta a MOT munkatársát, hogy a tanácskozás, amely kizárólag a MAV rekonstrukciójára vonatkozó ügyekkel foglalkozott, a MAV anyagi helyzetével is foglalkozott. A cél nem határozathozatal volt, hanem adatgyűjtés arra nézve, hogy miként lehetne a MAV rekonstrukcióját a szanalási törvényekkel összhangba hozni. A külföldi kölesön a tanácskozáson egyáltalában nem került szóba.

Nem megy olyan könnyen az uszorabírósg megszüntetése.

Munkatársunk megkérdezte az igazságügyminisztert, Pesty Pált — igaz-e az a hír, hogy már a mai minisztertanács elé terjeszti az uszorabírósg azonnali megszüntetésére vonatkozó javaslatát.

A miniszter a hírt ebben a formájában megcáfolta. Szó volt ugyanis az uszorabírósg megszüntetéséről, de ez nem megy olyan könnyen. Az igazságügyminiszter ma délután beható tanácskozást folytatott Szász Béla államtitkár, Tótfalusi Gyula kuriai tanácselnökkel és Horváth min. tanácsossal az új büntető novelláról, amely ma délután a minisztertanács ülésére kerül. A minisztertanács ma tárgyalja először teljesen elkészült új formájában a büntető novellát, amelynek Nagy Emil fele tervezetét Pesty Pál gyökeresen átdolgozta.

Szeder és Maedonald.

Békésabban vasárnap délután tartotta beszámoló beszédét Szeder Ferenc, szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő. A gyűlésen a rendőrhatalom képviselője nem engedte meg Maedonald május 1-i kiáltványának felolvasását. A rendőrség ragaszkodott a tilalomhoz.

Kiűriteni a Ruhrvidéket.

London, május 8. A Daily Telegraph megerősíti, hogy amerikai pénzügyi körök a kölesön előfeltételként a legnagyobb fontosságot tulajdonítják a Ruhrvidék teljes gazdasági kiűritésének. A Ruhrvidék katonai kiűritésének kérdését legközelebb tárgyalni kell.

Benes találkozni akar Nincsivel.

Belgrád, május 8. A Vreme jelentése szerint: Benes cseh külügyminiszter Olaszországba utazása alkalmával áthaladt Jugoszlávia területén és Béha, itteni cseh követ útján azt az óhaját fejezte ki, hogy Nincsivel akar találkozni. Benes érkezését május 14-re várják.

A Ruhr bányák 90 százaléka szünetel.

Berlin, május 8. A lapok jelentése szerint a nagy bányász sztrájkban a mai második napon nem történt lényegesebb változás. A Ruhr vidéki tárnák közül ma is 90 százalék szünetel. A Wessische Zeitung azt írja, hogy a nagyipar részéről a bányászok veszteségét 8-9 millió aranymárkára becsülik.

Olvassa a Debreczert

A földreformnovella végrehajtását a jövő héten megkezdik.

A törvény célja, hogy megnyugvást teremtsen

Budapestről jelentik: A földreformnovellát rövidesen végrehajtják. Az erre vonatkozó rendelet megjelenése napok kérdése.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter ez ügyről a következőket mondta egy újságról:

— A végrehajtási utasítás nem jelent valami nagy változást, olyat semmiesetre, hogy azonnal érezhető lenne.

Tehát épúgy felesleges minden aggodalom azok részéről, akikről a törvény a kisajátított földek elvételét rendeli, mint ahogy sem a felosztandó föld megnagyobbítására, sem pedig a tulajdokok részéről kívánt eljárási gyorsaságra támasztott igények sem mehetnek e törvény által mindenkiél kívánt módon teljesedébe.

Az azonban bizonyos, hogy az új törvény egy hónadal sem vesz el többet senkitől, mint az alaptörvény.

Az igényjogosultság megállapításával a bírói gyakorlat eddig meg lehetőségen egyéni volt. Most a törvény pontosan megmagyarázza az irányelveket. Kétséget kizárólag intézkedik az eljárási szabályokról is.

Az elővételi jog gyakorlása ezután nem lehet vitás, a kisajátításra kerülő földek értékének meghatározásával sem lehet egymásnak ellentmondó gyakorlat, mert ezt a törvény az OFB-ra bizza, a föld árát külön állami intézet szedi be.

A föld egyenlőbb elosztásának elven vannak letéve az eredeti törvényben, amelyet a jogos földigénylők érdekeinek megfelelően kellett a novellában tovább fejleszteni.

A törvénynek az a célja, hogy a reform megnyugvást teremtsen minden oldalra nézve a novella végrehajtása a jövő héten megkezdődik.

A román király svájci útjának célja.

Románia az oroszoktól való félelmében keresi Olaszország barátságát.

Bécs, május 8. Jó forrásból ered az az értesülésünk, hogy tényleg van alapja annak a hírnök, amely a román király svájci látogatását kapcsolja a Románia és Oroszország közötti fenyegető konfliktussal. Ferdinánd román király berni látogatása alkalmával szóba került Németországnak a népszövetségbe való felvétele is.

Biztos értesülésünk szerint a svájci király látogatás arra is szolgál, hogy Románia érintkezést keresen Olaszországgal, mert szeretne vele lehetőleg barátságosabb viszonyba jutni. A román politikusok ugyanis az utóbbi időben nem egy kérdésben éreznék Oroszország ellen-

szenvét és ezt szeretnék megszüntetni oly módon, hogy a román királyi pár még ezen a nyáron látogatást tegyen Rómában. Közvetlenül a román királyi pár látogatása után Bukarestből egy kereskedelmi delegáció fog Svájcba jönni, hogy a romániai államadóságot és a román magánadósoknak svájci állampolgárokkal szemben fenálló tartozásai ügyében tárgyalásokat folytassanak. A román magánadósok 45-50 millió svájci frankra rúgnak.

Bern, május 8. Az idő nem kedvez a királyi látogatásának. Zuhog az eső és a királyi pár tiszteletére rendezett ünnepélyek a szabadban elmaradtak.

Aranyparításra emelik a dohány árát.

Ujabb trafik drágulás előtt. — Az emelés rövid időn belül életbe lép. — Az ország lakosságának nagyrésze nem trafik dohányt szív.

Mint Budapestről jelentik a Dohányjövédék rövid időn belül újra emelni fogja a trafikárakat és pedig minden fajtat az aranyparításra.

A most folyó számítások szerint az új árak így alakulnának:

Finom török 100 gram ma 36.000 K, — lesz 39.000 K.

Hercegovina 100 gram ma 24.000 K, — lesz 28.500 K.

Trabuco ma 2000 K, — lesz 3000 K.

Bifinnica ma 2500 K, — lesz 3600 K.

Nilus ma 1000 K, — lesz 1200 K.

Memphis ma 700 K, — lesz 1000 K.

Király ma 300 K, — lesz 450 K.

Egyébként az ország pénzügyeinek rendezése kapcsán megállapították, hogy a magyar Dohányjövédék bevételei annyira visszamaradtak a külföldi dohányjövédék bevételeitől, hogy ez a Budapesten tárgyalt külföldi bizottságnak is feltűnt. Ennek visszamaradása egyedül

oka a hivatalos körök szerint pedig a saját használatra szolgáló dohánytermelés volt, ami évente csaknem 50 millió aranykorona kárt okozott az országnak.

A mai Magyarország lakosságának 66 százaléka mezőgazdasággal foglalkozik és ezek túlnyomó része a saját használatra termelt dohányból fedezi dohányszükségletét. A pénzügyminiszter hosszas tárgyalások és számítások után 56.300. sz. rendeletével az 1924. évre kivételesen még engedélyezte a saját használatra való dohányszeresztést a mezőgazdasággal hivatásszerűen foglalkozó mindama családfőeknek, akik földjüket maguk művelik.

A dohánytermelést belsőlegén vagy a lakóház mellett fekvő bekerített helyen lehet folytatni, 100 darab dohánypalántát lehet ültetni, melyért 342.000 korona engedélyilleték jár.

A „Debreczen“ telefon száma: 789.

A csehek elárverezik a világ-hírű Pálffy-gyűjteményeket.

Prágából jelentik: Julius ekkor kezdődik a gróf Pálffy család nevezetes műgyűjteményének árverése. A műkincseket az árveréssel megbízott szakértők — mint Kaszáról jelentik — kerek 50 millió cseh koronára becsülik. Az első árverés Pöstyénben lesz s akkor kerülnek újra a történelmi nevezetességű tárgyak, köztük Napoleon ágya, egy Mária Terézia korabeli szalon berendezés, Rubensnek és más híres festőknek képei.

Félórás sztrájk a Ganz-gyárban.

Budapest, máj. 9. Tegnap délelőtt 9 órakor a kőbányai úti Ganz-féle gép és vagongyár 3200 munkása leletta a szerszámot. A hirtelen leállásnak az volt az oka, hogy értesülésünk szerint a munkások egy részét az életstandard emelését, másrészt az eddigi 10 napos fizetési rendszer helyett a hatnapos leszámolás bevezetését kívánták.

A gyár igazgatósága méltányolta a munkások álláspontját az utóbbi tekintetben és rövid időn belül átterne a hatnapos leszámolási rendszert. A munkásság másik követelését illetően a gyár igazgatóságtól a következő felvitágosítást kaptuk:

— Az életstandard emelésének semmi különösebb oka nincs. Igaz, hogy a májusi lakberek nagyobb összeget tesznek ki, ha azonban három hónapra osztjuk el ezt az összeget és hozzávesszük azt, hogy bizonyos árak olcsóbbodtak, azt találjuk, hogy ez a kettő kiegyenlíti egymást és a bérek emelése nem indokolt.

Ugy látszik, a munkásság is belátta a gyár igazgatóság álláspontjának jogszerűségét, mert alig félóra múlva ismét helyükre tértek az összes munkások, ugyhogy ebben a pillanatban a Ganz gyárban a legnagyobb rendben folyik a munka.

Hír a középbankok fuziójáról.

Budapest, május 9. Nemrégiben bejelentette báró Korányi pénzügyminiszter, hogy el kell készülnie lennünk néhány gyöngébb pénzintézet megszüntetésére, mert a szanalással kapcsolatos átmeneti megvárakoztatást egyes intézetek nem fogják elbirni. A bankok körében már ismételt fellebbant a koncentráció gondolata; tavaly a Magyar Államias Hitelbank megújult olvasztotta az Első Magyar Iparbankot és akkor azt hitték, hogy a fuziók példát más intézetek is követik. Azóta azonban szünetel ez a folyamat, míg most újból felkelt a fuzió terve. Ugy értesülünk — hogy dr. Pauper Ferenc, a Föld Hitel Bank elnöke tárgyalást folytat négy intézettel is, hogy azok a Magyar-Amerikai Bankkal egyesüljenek. Szó van a Mobil Bank, a Magyar-Német Bank, az Iparbank és az egyik debreceni pénzintézet egybeolvasztásáról a Magyar-Amerikai Bankkal. Az érdekeit középbankok vezetői már is kijelentették, hogy személyi kérdések nem fogják meggátolni a fuziót, mert az intézetek maguk is érzik, hogy minő megtakarítást jelentene az egyesítés az zleti kiadások terén.

szada ellen ANTISANOL
kencés, elismert kiténő hatású gyógyszer, készíti
BÁNÓ ANDOR
„Arany Angyal“ gyógyszerháza, Debreczen, Piac-utca és Szent Anna-utca sarok.
Telefon szám: 4-53. Törvényesen védve.

LEGUJABB.

Május hó 15-én életbe lép a tisztességtelen versenyről szóló törvény.

Budapest, május 8. A hivatalos lap holnapi száma közli a kereskedelmi miniszternek a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi 5. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása ügyében kiadott rendeletét. A tisztességtelen versenyről szóló törvény május 15-én lép életbe.

Lenin utóda Európában.

Róma, május 8. Az Aganzia Mediterranea jelentése szerint Rykov Lenin utóda néhány nap óta Róma közelében tartózkodik. Rykov európai körutra indult, hogy elvtársaival érintkezze.

Bányásztrájk Pécsen.

Pécs, május 8. A Dunagőzhajózási Társaság összes Pécs környéki áknáiban a bányászok ma délután 2 órakor beszüntették a munkát.

A szerb kormányválság krízise.

Belgrád, május 8. A krízis ma érkezett el kritikus pontjához, Szveozar Pribicevicset tegnap este egyszor és a mai nap folyamán két ízben fogadták. Délután a Pasics kormány többi tagja jelent meg az udvarnál. Politikai körökben állítják, hogy a korona még mindig arra törekszik, hogy koalíciós munkakormány alakuljon. A kosliető akadálya Pasics és környezete.

Egy hónapi fogházra ítélték a Nép cikkíróját.

Cikkében Tiszát, Apponyit, Andrást gyalázza.

Budapest, május 9. Ma újra „A Nép” című „fajdó” újság egyik cikkírója ült a vadottak padján a budapesti törvényszéken.

Kiss Sándor szarvasi tanítóképezdei igazgató az ügyészség sajtó útján elkövetett igazgatási büntetésével vádolta, mert egy cikksorozatban a magyar főnemesség ellen uszította az egyéb társadalmi osztályokat. Cikkekének inkriminált részében azt állította, hogy a magyar főnemesség parazita és szövetségbe lépnek a zsidókkal, a mágánusokkal, a nemzetelleni érzékű, tudatlan keszmeszekények, léhák és az üres szóalkotásokat hajszolják. Tiszát, Apponyit, Andrást gyalázza cikkében és Apponyi tottelmi becsü emlékiratairól azt állította, hogy üres, kicsinyes frízis zuhalag. A fő tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy cikkének minden tényállítása megfelel a valóságnak és ennek igazolására ukrá hivatkozott, továbbá különböző könyveknek és okmányoknak a beszerzését kívánta. Kérte Gömbös Gyulának és Eckhardt Tibornak, valamint még számos más politikusnak is a kihallgatását, akik bizonyították, hogy a magyar mágánusok olyanok, mint amilyeneknek a cikkében őket feltüntetette. A törvényszék a bizonyítási indítványt elutasította és Dolowschik Mihály dr. ügyészségi alelnök vádbeszéde után Kiss Sándor tanítóképezdei igazgató vádlottat bűnösnek mondta ki igazgatási vétségében és a büntető törvénykönyv enyhítő 92. §-ának alkalmazásával egy hónapi fogházra ítélte el.

A debreceni lakásbírószék véleménye szerint, ahol vízvezeték van az udvarban, a lakók 5 százalékos közüzemi díjat tartoznak fizetni.

Ahol egyáltalán nincs vízvezeték, csak egy százalékot kell fizetni.

A Debrecennek még mult heti számában rámutattunk arra, hogy a legújabb lakásrendeletnek a közüzemi költségekről szóló részében olyan rendelkezés is van, hogy az 5 százalékos közüzemi költségek megfizetése csak azon házak lakói és bérlőire tartozik, ahol *tényleg be van vezetve a vízvezeték. Olyan házak lakóitól, hol nincs vízvezeték, csak egy százalékot követelhet a háztulajdonos közüzemi költség címén.* Idejekorán való közlésünk sok félreértést oszlattott el és sok szegényebb sorsu lakónak tettünk nagy szolgálatot, ami azokból a levelekből is kitétnik, melyeket naponta kapunk. Egyik lakó így nyilatkozik: „Hálásan köszönöm, hogy megmentették 125 ezer koronámat, mert a többi lapok közlése nyomán a háztulajdonos eleinte ennyivel többet követelt rajtam.”

Örömmel látjuk, hogy végre egy hét után a többi lap is foglalkozik a rendelet egyedül helyes értelmezésével, így lassanként minden félreértés ki lesz zárva.

Azonban olyan helyeken, hol vízvezeték van az udvarban, de nincs vízvezetéki csap a lakásban vagy üzletben, egyes lakók a rendelet

szó szerinti szövegére való hivatkozással, mely így szól: („azok a bérlők is, akiknek bérlete a vízvezetékbe bekapcsolva nincs, akár lakás, akár üzleti helyiség a bérlés tárgya, megtérítésül csak az alább 1 százalékat kötelesek fizetni”) — megtagadják az 5 százalékos közüzemi díj fizetését, annak dacára, hogy vízvezeték van a házban.

Ez a körülmény arra készítette a debreceni törvényszéken lakásügyekben működő tanácsot, hogy *elvégre foglalkozzon a rendelet eme részével.* Mint értesülünk, a bíróság úgy értelmezi a vonatkozó részt, hogy *kényelmi szempontok nem vehetők figyelembe és ahol vízvezeték van, ha nem is a lakásban, vagy az üzlethelyiségben, hanem például az udvaron, vagy a folyosón van a vízcsap, szóval a lakó de facto használja a vízvezetékét, ez esetben is 5 százalékot kell fizetni a bérlőnek.* Az a tény, hogy a vízvezeték a lakásban, a fürdőszobában van, vagy a konyhába van bevezetve vagy nincs, a tanács véleménye szerint úgy is a lakás bérlőnek magasabb vagy alacsonyabb voltában nyer kifejezést.

Illuminált fiatalok fel-tartóztatták a kir. ügyész autóját.

Botrányos jelenetek a Dugó csárdánál.

Az elmúlt napokban dr. Mező Sándor kir. ügyész és Lakatos törvényszéki bíró automobilon hajtatnak Hajduhadház felé. Mikor az autó az országuton a Dugó csárda közelébe ért, a csárdából egy csomó láthatólag illuminált állapotban levő fiatal ember tört elő és megállásra kényszerítették az autót. Majd tumultuózus jelenetek közből az autót utasai felé, hogy igazolják magukat. Me-

ző ügyész erélyesen fellépett és a *mikor megmondta nevét és állását, a fiatalok rögtön lecsendesedtek és tovább engedték az autót.* Ugyanez a társaság megelőzőleg több arra járó szekeret elfogott és azzal mulattak, hogy a megriadt bennülőket borral kínálták. A rend- és esendháborító mulatásnak a hatóság előtt még folytatása lesz.

Lendvait a ceglédi levélért 300 ezer korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Nemzetgyalázás vétsége helyett rágalmazást állapított meg a bíróság. — Az ítélet indokolása úgy találja, hogy a nemzetgyűlés nem maga az állam és a nemzet.

Budapest, máj. 9. A budapesti törvényszék előtt tegnap Lendvai István nemzetgyűlési képviselő állott vádlottként. Az ügyészség a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett sajtóvétség címén adott be ellene vádiratot. Amikor Lendvai Istvánt Cegléden nemzetgyűlési képviselővé választották, nyílt levelet intézett választóihoz A Nép című lapban. Ez a nyílt levél a nemzetgyűléssel foglalkozik és ilyeneket tartalmaz: „A magyar nemzetgyűlés levegője tele van csöcselék-szellemmel. A neveletlen csöcselék-szellemmel. A nemzetgyűlés nem a panamák miatt háborodnak fel, hanem azon, hogy a panamákat valaki le meri leplezni. Zsidókabaréba, tinglitangliba küldtek engem, választóim — fejezi be levelet Lendvai István.”

Lendvai István kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert mindaz, amit a nyílt levélben írt, megfelel a valóságnak. A közérdek szolgálatát volt, amikor nyílt levélben megírta, Dolowschik Mihály dr. ügyész

fentartotta a rendtörvénybe ütköző vádat Lendvai István ellen, mert cikkének kijelentésével a magyar nemzet megbecsülése ellen vétett.

Ulain Ferenc dr. hosszú védőbeszédet mondott. Utalt arra, hogy nemcsak a vádlott, de a lapok egész tömege hasonló kritikát írt a nemzetgyűlésről.

Az ingyenrészevény-üggyel foglalkozik, részletesen ismerteti annak parlamenti tárgyalását és ebből azt a következtetést vonja le, hogy amikor védenek, Lendvai István az inkriminált nyílt levélben azt írta a nemzetgyűlésről, hogy az a latrok barlangja, akkor megközelítette az igazságot. Felmentő ítéletet kér.

Ulain után Lendvai szólalt fel az utolsó szó joga:

Sokkal szívesebben áll itt az egyszerű falak között, — mondta — mint a nemzetgyűlés pompázó termében, melynek atmoszférája olyan, hogy méltán írhatta meg cikkét. — Életét a keresztény és nemzeti állampolgárságában töltötte és az ország érdekében áll, hogy még akkor is

harcol, ha megbélyegzik és ha börtönbe kerül is.

Ezután a bíróság kihirdette ítéletét:

Bűnösnek mondta ki Lendvait a nemzetgyűlés sérelmére elkövetett rágalmazás vétségében és a 92. szakasz alkalmazásával 300.000 korona fő- és 60.000 korona mellékbüntetésre ítélte, mely nem fizetés esetén 35 napi fogházra változtatható át.

Az ítélet megokolása kimondja, hogy a vádlott a nemzetgyűlésről és hivatásáról olyan tényeket állított, amelyek valóságuk esetén a nemzetgyűlést közmegegyezésnek tehetnék ki. Ezek az állítások azonban a magyar államot és nemzetet nem érintik. A nemzetgyűlés az állami szervek képviselője, de nem maga az állam és nemzet. Ezért nemzetgyűlés vétsége helyett a vádlott rágalmazás vétségében kellett kimondani bűnösnek.

Az ügyész és a vádlott felebbevezést jelentettek be.

Meghiusult a francia-román szerződés terve.

Megbízható értesülés szerint az a tárgyalás, amely a francia-román szövetség megkötésére vonatkozott, eredménytelenül végződött, mert Franciaország csak abban az esetben volt hajlandó a szövetséget megkötöni, ha Románia harmadik társat is talál.

Szerbia visszatartotta a csatlakozásra való felszólítást, mert nem akar Oroszország ellen állást foglalni. Törökország is vonakodott mert Oroszország még idejekorán tiltakozott a szövetség ellen Angorában. Ez okból maradt el a román miniszterelnöknek Angorába tervezett utazása.

Rémhírtörjesztésről betiltottak egy sátorajhajhelyi lapot.

A belügyminiszter a Satorajhajhelyen, Láncai Zoltán felelős szerkesztésében és Landesmann Miksa és társa kiadásában megjelenő Ujhelyi Hírnap (Felsőmagyarországi Hírnap) című politikai hetilap megjelenését, az ország belső rendjét és közbiztonságát, valamint külső politikájának érdekeit veszélyeztető közleményei miatt megtiltotta.

A szóban forgó sajtótermék többek között az évi április hó 26-án megjelent 32. számában „Rémhírek” cím alatt vezető helyen hozott közleményében Satorajhajhelynek a csehek részére való átadásáról írt, sőt ehhez még azt is hozzáfűzte, hogy az ujhelyi hatóságok már csomagolnak is, hogy Szerencsre tegyék át székhelyükre.

A cikk írója megemlíti ugyan, hogy a rémhírnek cáfolatát várja a hatóságoktól, azonban az egész közlemény beállítására annyira tendenciózus, hogy a nagyközönség körében a legnagyobb nyugtalan-ság és izgalom felkeltésére alkalmas.

Milyen idő várható.

Meteorológiai Intézet jelentése.
Tegnap reggel 7 órakor Budapestben 17, Szegeden 19, Debrecenben 18, Bécsben 15, Zürichben 11 C fok volt a hőmérséklet.
Jóslat: Zivataros esők várhatóak hőszüllyedéssel.

Elsőrendű szovátai cserép, olított és darabos mész
bármily mennyiségben azonnali szállításra kapható és beszerezhető
BARTHA építkezési anyagtelupén
Telefon: 7-85.

Hírek

A pünkösdi löversenyek.

A pünkösdi löversenyekre az előkészületek már megtették. A nevezési zárlat ugyan csak a hó végén lesz, de már több fővárosi versenyistálló tulajdonos bejelentette részvételét. A magas díjak minden versenyben a legkisebb díj — másfél millió — az a rendkívüli kedvezmény, hogy a lovak szállítási és élelmezési költségeit az egyesület viseli, megtette jó hatását, mert ilyenformán az istállótulajdonosok — költségük nem lévén — szívesen vesznek részt a versenyeken. A versenyekre a páholy és tribün jegyek már f. hó 10-től szombattól kezdve kaphatók Aszmann Ferenc férfi dívat üzletében. A titkárság ismételt hangoztatja, hogy kellemetlenségek elkerülése végett páholyokra senkitől előjegyzés nem fogadtatik el. Páholy elegendő áll rendelkezésre úgy hogy akik kellő időben kiváltják, jó páholyhoz jutnak.

— Presbiteri gyűlés. A debreceni református egyház 1924. évi május hó 10-ik napján — szombaton — délután 3 órakor az egyház tanács ermében presbiteri gyűlést tart, melynek programja 19 pontból áll. A program fontosabb tárgyai: Az egyházkerület megkeresése a kollégiumi gazdasági tanács tagjai létszámának apasztása ügyében. A lelkesítő kar javaslata egy kórházi lelkesítő és három tanyai felhívás állás szerzése iránt. Ugyanannak jelentése az egyház pénztárnoki állás megüresedéséről. Ugyanannak javaslata az egyház pénzeinek mely pénzintézetnél elhelyezése ügyében. Dr. Balta Beralan és társai presbiterek indítványa az Árpád téri templom környékének rendezése ügyében. A gazdasági bizottság jelentése a Magyar Nemzeti Bankra vonatkozó részvényjegyzésről. Adományok a Tisza István Tudományos Társaság részére.

— Ujra skót vendégek jönnek Debreczenbe. Dr. Gray Herbert skót lelkesítő és Bidgvain S. kisasszony skót hölgy, a Keresztény Ifjúsági Egyesületek titkára körülbelül két hetet töltenek Magyarországon. Debreczenbe f. hó 15-én érkeznek s 16-án este fognak tovább utazni. A két kiváló skót vendég az egyetem ifjúság számára előadást fog tartani. Hogy hol s mely időben, még nincs véglegesen megállapítva. A vendégek fogadtatására minden előkészületet megtettek.

— Szmik Antal elutazott. Szmik Antal igazgató főmérnök a Világbeke szövetség főtitkára, aki most Debreczenben három napon keresztül hatalmas és nagysikerű jótékonycélú himzés és csipke kiállítás rendezett, tegnap délután 5 órakor elutazott városunkból. Munkáit természetesen magával vitte.

— 475 méter vásznat vásárolt a tanács a szegényház részére. A szegényház fehérmű készletének felújítására beérkezett szállítási ajánlatokat a tegnapi tanácsülésen ismertette Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsos. A tanács megrendelést adott 475 méter ingvászorra, méterenkint 29,900 koronás árban. A 22,000 koronás legolcsóbb ágylepedő mintát nem találtak megfelelőnek, ezért a vételt elhalasztották. A polgármester javaslata a tanács a 600 méter ágylepedő vászonra helyi helyi textilművelet bízta meg.

Rendkívüli közgyűlés tárgyalja Debreczen hozzájárulását a belső aranykölcsönhöz.

Jog- és pénzügyi bizottság előtt a tanács elöterjesztés. — Debreczennek 900 ezer aranykoronát kell jegyezni a belső kölcsönből. — Jövő héten lesz a közgyűlés.

Megírta a Debreczen, hogy a városi tanács előzőleges tárgyalás alatt kimerítően foglalkozott a város földbirtokai után kivetett nemzeti arany-kölcsön ráeső részének garantálásával. A külföldi 250 millió aranykoronás kölcsönjegyzést megelőzőleg ugyanis egy 100 millió aranykoronás belső kölcsön lejegyzését hajtja végre a kormány. Ehez a mozgalomhoz a magyar nagybirtokosok képviselője olyan módon segédkezett, hogy a 100 millió aranykoronás belső kölcsönből 32,50 millió aranykoronát lejegyzését garantálta. Mivel Debreczen város közönsége is az ország 1900 holdon felüli nagybirtokosaihoz tartozik, a kölcsön garantálásában részt kell vennie. Hozzávetőleges számítás szerint ez a kötelezettség 15 milliárd papirkoronát jelent, — minél a városnak legkevesebb kilencszáz ezer aranykoronás jegyzés mellett kell garantálni a belső kölcsönt.

A belső kölcsön jegyzésének és a vállalt kötelezettségek részletei — még nem kerültek nyilvánosságra, mert a pénzügyi kormány sem kész a tervekkel. Minden valószínűség

szerint ebben az esetben csupán arról lehet szó, hogy Debreczen városa a 95,000 kat. holdnyi földbirtokát lekötö a városra eső kölcsöngarancia fedezetére. Mert a 15 milliárd papirkoronás kölcsön kifizetése az 5 milliárdos költségvetési hiány miatt elképzelhetetlen.

Tekintve, hogy a belső kölcsön jegyzése a Jegyintézet megalakulása után aktuális válik, a tanács a jog- és pénzügyi bizottság elé terjeszti az eddig felmerült összes konkrétumokat és ennek lezajlása után még a jövő hét közepén összeülő rendkívüli közgyűléshez készíti javaslatot. Mert csak is a törvényhatósági bizottság illetékes a kölcsönt garantáló határozat kimondására. Mivel az eddig leérkezett pénzügyminiszteri leiratok nem vetnek a kölcsön minden részletére világosságot és a garancia vállalásának feltételeit sem ismeretik. A részletek és feltételek megbeszélése végett Magoss György dr., polgármester és Ary Lajos főszámvivő ma reggel Budapestre utaztak, hogy a pénzügyminiszteriiumban a szükséges felvilágosítást megszerezzék.

A Budai Dalárda Debreczenben.

Erkezik 10-én, szombaton délben 12 órakor.

Rég nem hallott művészi élvezetben lesz része a debreceni zenekedvelő közönségnek. Szinte felesleges is ismételnünk, — hisz annak idején az újságok közölték, hogy a dalárda az amsterdami nemzetközi dalosversenyen oly nagy meglepetést hozott a világnak s ezáltal oly nagy dicsőséget szerzett a magyar névnek, hogy a versenybírók a verseny első díját adta a Magyarok dicső dalárdájának. A versenyző többi dalkarok pedig szerennáddal fejezték ki elismerésüket a Magyar dalkultúra előtt. És amikor a háromszáz magyar lobogó felröppent az árboera, hogy hírül adja a verseny eredményét, ez oly nagy lelkesedést váltott ki az eredményt váró tömegben, hogy a Budai dalárda többször volt kénytelen a közönség elé lépni. Egyszerre ismertté lett a most porig alázott magyar név és megtudta a világ minden részéről összesereglett tömeg, hogy szellemileg fejlett, kultur nép a magyar. És ha most hordja is a szenvedés nehéz keresztjét, ez csak acélozza erejét, hiszen tudjuk azt a pánta is jobban nő a teher alatt.

Üdvözölve legyetek dicső dalosok e mi városunk falai között, ti a magyar név büszkeségei vagytok. A jó Isten áldása kísérjen diadalmos utatokon.

A Budai dalárda szombaton, azaz holnap délelőtt 12 óra 6 perckor érkezik városunkba. Ünneplés fogadtatását a Kossuth Dalárda vezetősége az összes dalosgyűletek vezetőségével közösen megbeszélve a következőkben állapodtak meg: — Szombaton 12 órára az összes helyi dalosgyűletek kivonulnak vagy képviselőiket kiküldik a nagyalomásra. Zászlót csak a legidősebb debreceni dalárda, a Főiskolai Énekkar hoz. E zászló alá csatlakoznak a többi dalosgyűletek. Az érkezők fogadása az I-ső osztályú váróteremben fog megtörténni.

1. A Kossuth Dalkör jellegével üdvözli őket. — 2. Márk Endre udvari tanácsos az összes debreceni dalosok nevében üdvözölő szavakat intéz hozzájuk. 3. A Budai Dalárda jellegével felel és az üdvözlésekre válaszol. 4. Kölcsönös bemutatkozás után kezdetét veszi a bevonulás. A bevonulás a következő sorrendben történik: 1. Elöl jön a zászlóval a Főiskolai Énekkar. 2. Budai Dalárda. 3. Városi Dalárda. 4. Iparos Dalegyület. 5. Petőfi Dalkör. 6. Kossuth Dalkör. 7. Szent-László Dalegyület. 8. Egyetértés. 9. Izz. Ifjak Dalköre. 10. Horthy Dalárda. 11. Templomgyűlési vegyeskar. 13. Ébredés. 14. Postás dalárda. 15. Honokerti Dalárda. 16. Cipész Dalárda. 17. Kereskedő ifjak Dalköre. 18. Mansz. női énekkara.

A bevonulás a Hunyadi-utcán és a Fő-utcán át történik az Arany-Bika elé, ahol a Budai Dalárda lesz elszállásolva.

A vendég dalárda csak délután fél 3-ig marad városunkban, ugyan- szombaton estére Hajdunánásra megy hangversenyezni, onnan másnap vagyis vasárnap reggel jön vissza, hogy megtartsa debreceni matinéját.

A matiné pontban délelőtt 11 órakor veszi kezdetét az Arany Bika disztermében. E helyen is kérjük a közönséget, hogy helyeiket már 11 óra előtt legyenek szívesek elfoglalni, mivel az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek.

A műsört már közöltük, az csak annyiban szenved változást, hogy a Kossuth Dalkör elnökének, dr. Lencz Géának a beszéde nem a közölt helyen, hanem a Budai Dalárda második száma után lesz.

Debreceni dalos magyarok! Beszéljük meg nemzetünk büszkeségét, a Budai Dalárdát. Beszéljük meg azzal, hogy fogadtatásukra minél nagyobb számban jelenjünk meg szombaton délben a nagyalomáson és vasárnap pedig zsufolt ház hallgassa végig gyönyörűen összeállított műsorukat az Arany Bikában.

Legszébb kalapok
Frank Ed...

Kávéházban, vendéglőben
és a fodrásznál követelje a
Debreczent.

Egy ufkori Romeo.

Ismerem. Odysseus kalandjait a tengeren s az Alvilágban. Még marótbluzos lányka valék, midőn kedvenc olvasmányom volt. Belőle ismertem meg az olimposi isteneket, kik olyan imponáló hatással voltak rám, hogy csak a tandrok hatalmát tudtam az övékével összeegyeztetni. S oh jaj! valahányszor számtalan tandrom rámméreszté haragtól cikázó szemeit, remegve suttogám; csak a fellegtorlasztó Zeus nézhetett így ki!

Ismerem Don Juan szerelmi kalandjait. Tirso de Molinától kezdve csaknem minden írótól elolvastam. A férfi örök családságának sokat olvasda buskomorrá tett. Ekkor egy ismerős hölgy azt tanácsolta, ha akarok indulni olvassam Don Quihotte-t. Őt e nemes volag vidám kalandjai mindig rózsaszínű hangulatba ejtik. No ez nem csakélység, gondoltam — végigpillantván a neayvenéves hölgyön — ha meggondolnuk, hogy nincs más bánat, minth a hervadás!...

Rocambote félelmetes kalandjait is szoktam olvasni forró nyári napokon, mert hidegzuhanynál jobban megorzongtat...

De tovább megyek; ismerem az indánus kalandokat is! És nem ezt gondolkodóba Old Waverly hősiessége, a tomhawkok rézbőrűk vad-sága, a törzsfőnökök ijesztő fejdíszsége, mondom semmi, csak az, a férfembereket a vad Nyugaton sápadtareuknak nevezik. Meglehet, hogy a férfiak részoldalmak erre elnevezésre, de mi van tveletek oda szakadt társnőim, hát nem használják annyira pirosított, mint errefelét!

Az itt lemondottakból láthatja a kedves Olvasó, hogy az irodalomban kalandvadász vagyok (nemde jobb mintha a szerelemben volnék az) s mint ilyen gyakran félelmetlenül egy Límpopó-menti bivály vadásznál mert készültemül nagyobb vadot tudok ejteni. Ime!

Lidi, háztartásom csillagkeresztés hölgye, levelet kapott. Azért adtam neki e jóhangzású címet, mert van egy bakája, aki a csillagja is, meg a keresztje is. Hol szereti, hol megveri őt...

Lidi a levelét hogy-hogy nem elvesztette, én megtaláltam és elolvastam. Tudom, hogy ez nem méltó cselekedet, egy ladyhez — sulyos kö is a lelkemen — de azt is tudom, hogy minden lelkeihez annyit veszít szílyából, amennyire azt másokkal is közöljük, én tehát semmit sem fogok elhallgatni. (A helyesírásban nem mindenütt leszek hű utánczó.)

Drága Lidikém. Nem is képzeli mennyire megbántam, hogy akkor este úgy viselkedtem, de hiúgye meg úgy elöntött az epe, mikor megláttam, hogy a tizedestől elfogadja a virágot, hogy nem tudtam mit csinálok mikor magát mellevágtam lidikém Lelkem tudom, hogy nagyon megbántottam, hiszen maga egy nagyon művelt lány (f) de úgy megobocsájt mert tudja, hogy halálos vagyok magáért. Irjon igen tisztelt lidikém. lássam, hogy nem felejtett még el, nyugtasson meg, mert se éjjelem se nappalom majd megszabad a szívem magáért olyan kalandom olyan fájdalom van. Sirig hű Antija.

Eddig van és most már tündöhetnek Mi hát a szívnek érzelmé; kaland csupán!

Oh drága Romeo! oh drága drága éj! De más voltál Veronában a Capulet-ek kertjében! De megváltoztál Debreczenbe! A holdsütötte cyprusok s a grandtalmafák e néma tanúk is borzadni tudtak volna, ha szívvel-érzelmeit kalandnak bebeged...

... És ki mondaná meg nekem, hogy a veronai, vagy a debreceni Julia boldogtalanabb-e! Annak csak a szíve fájt. — ennek pedig a szíve fölött is — a keblén az a kék jelt...

Méhészeti szaktanfolyam Debreczenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a kerületi Méhészfelügyelőség együttesen egy 18 (tizennyolc) napos méhészeti szaktanfolyam tartását határozták el Debreczenben. A tanfolyam június hó folyamán lesz megtartva és halgatónak elméleti és gyakorlati méhészkedésben kiképzését egyaránt szolgálja fogja. — Jelntkezni bezárólag május hó 17-ig (tizenhétig) a Kamara, Piac-utca 9. szám I. emeleti helyiségben lehet a hivatalos órák alatt. Részvételi díj személyenként 10.000 (tízezer) korona, mely a jelentkezéssel egyidőben fizetendő be a Kamaránál.

— Magoss György dr. polgármester Budapestre utazik. Dr. Magoss György polgármester ma pénteken Budapestre utazik, hogy ott több fontos ügyet elintézzon. A polgármestert Áry főszámvévő is elfogja kísélni, hogy a város pénzügyeit illetőleg információkat szerezzen.

— Székely-matiné. A Székely-matiné, mely május 11-én, d. e. 11 órakor lesz a vigszínház mozgójában, a magyar hazafias lélek nagyszabású megnyilatkozásának ígérkezik. Ez alkalommal fog először bemutatkozni az Egyetértés műkedvelő társaság kebelében alakult 60 tagu nagy filharmónikus zenekar, mely teljesen a debreczeni társadalom, első sorban a derék Máv. tisztviselői kar alkotása, amelyre méltán büszke lehet Debreczen városa. Kéler Csokonai nyitányával és Pálffy Kuruc-dalával fog szerepelni ezúttal a műsorban. A másik nagy vonzóereje lesz a matinének Koncz Aurélnak Erdélyről tartandó ünnepi beszéde. A vezetése alatt álló leányközepiskola növendékei pedig új betanulással és áldogozásban fogják bemutatni a Dorottyát, mely már első előadása alkalmával igazi szenzáció erejével halott. Ez a leányközepiskola énekkarának művészi énekzsáma egészíti ki. A műsort a Székely Társaság elnökeinek Darkó Jenőnek záróbeszéde zárja be. A matiné tiszta jövedelme a Kelet-magyarországi Internátus javára fog fordíthatni. Helyárok a Vigszínház mozgójárai. Jedyek előre váltthatók a Menekültügyi kirendeltségen (Simonffy u. 1. c.) és Springer könyveskereskedésben (Piac u. 38.)

— Színházi diszruhákat és diszletet adott a tanács a Székely-matinénak. A vasárnap délelőtti székely-matiné rendező bizottsága beadvánnyal fordult a tanácshoz és a városi színházról diszruhákat és diszletet kért. A tanács megfelelő anyagi biztosíték ellenében helyet adott a kérelemnek és utasította a színházvezetőt, hogy a szükséges színházi felszerelést bocsássa rendelkezésére a székely-matiné rendezőségének.

— A dzsungel fia mától a Vigszínházban.

— Vasszeg a vonat előtt. Komjáthi Imre hajduböszörményi földműves ellen azért emelt vádat az ügyészség, mert állítólag 1923. május 23-án a Hajduszentgyörgy felé robogó vonat elé, a sínhez nagy vasszeget erősített, melytől a vonat csaknem kisiklott. Komjáthi ügyében ma tüzte ki a főtárgyalást a debreceni törvényszék büntető tanácsa. Mivel a vádat nem lehetett konkrét adatok alapján még csak valószínűsíteni sem, a törvényszék a vádlottat a vád és annak minden következménye alól felmentette.

— Elmo Linkolnai a Tarzan ma a Vigszínházban.

Két és fél milliárd nyereséggel zárta múlt üzlet- évét a Borsod-Miskolczi és Debreczeni István malom rt.

A Borsod-Miskolczi és Debreceni István gőzmalom részvénytársaság most tette közzé vagyonszerlegét az 1923. évről. A vagyonszerleg 14 és fél milliárdos végösszeg mellett közel két és fél milliárd tiszta nyereséget mutat fel.

Fölötte érdekes a mérlegnek ama része, mely a társaság vagyonáról szól. A miskolczi, debreceni, szolnoki és szegedi hatalmas malomtelepeket a hozzátartozó telkekkel, ipari vágányokkal gyári és laképületekkel együtt mindössze tizenhárom és fél millió korona értékben vették fel. Ezért a pénzért ma a

Homokkert végén talán egy viskót lehet venni. Ez az értékes még a békebeli aranykoronás értéknek is mélyen alatta mozog. Érdekes adat az is, hogy a négy malomtelep tulajdonában lévő összes kocsi és lovak alig hat millió koronában vannak felvéve. A mérleg szerint a társaság termény és örlemény készlete 5 és fél milliárd korona értéknek felel meg.

Hogy mennyi osztalékot fizet a társaság, azt a Budapesti május 17-én tartandó rendes közgyűlés állapítja meg.

Paritásos lakáspénzt kapnak a város tisztviselői

Lényeges különbség van az állami tisztviselők lakáspénze és a lakásrendelet új lakbéréi között. — A városi tisztviselőket nem éri károsodás.

A lakásrendelet labirintusaiban, mondhatni minden polgár eltévedt és sok fejtörést okozott az emberi képességeket ugyancsak próbára tevő valorizációs számítás. A városi tanács sem kivétel, mert a tegnapi tanácsülésen bizonyosodott be — hogy a lakásrendelettel együtt senki sem mulaszthat el egy kisebb fajta fejtörési rosszulletet. A májusi lakbérnegyedre a hivatalos lap az állami tisztviselők új lakáspénzének a kimutatását is hozta, bizonyára azzal a tendenciával, — hogy a valorizált lakbérének megfelelően valorizált lakáspénzt utaljon ki az állampénztár a nemzeti derék szellemi munkásainak. A törvényhatóságok és az állami tisztviselők fizetésjavítása után szökták saját tisztviselőik illetményeit megállapítani, tehát a hivatalos lapban közölt új lakáspénztáblázat szolgált volna alapul a városi tisztviselőik részére kiutalandó májusi lakáspénzre. A megjelent tabella átvizsgálásakor azonban Vass Károly megállapította, hogy a májusi lakbér és a lakáspénzek összege közötti fizetési osztozkodás és évenkénti 80—160 ezer koronányi differencia van. Ez röviden mondva annyit jelent, hogy az új lakbérre a fenti összeget kénytelen ráfizetni a súlyos gondoktól terhelt és a létszámcsoökkentés óta egész nap dolgozó tisztviselő, az egyébként is igen mérsékelt havi fizetéséből — a fölemelt, valorizált lakáspénzre. Ez a megállapítás alapos vitára adott okot. Elv szerint ugyanis a városi tisztviselők az állami tisztviselőkével egyenlő lakáspénzt kapják. Ha most is ezt az aláspontot fogadták volna el, akkor viszont a lakásrendelet valorizációs intézkedéseivel mutatkozott volna a karambol. Ezen kívül a méltányosság és az igazságosság is azt diktálja, hogy a tisztviselő annyi lakáspénzt kapjon, amennyi lakbért a lakásrendelet értelmében fizetnie kell.

A gordiusi csomó egyre bonyolultabbá lett, mert mindegyik tanács-

nok hozzászólt, de nem éppen megegyező módon. Végre mégis Vass Károly vágta ketté a bonyolult ügyet, mert hivatkozott arra a még 1923-ban jóváhagyott közgyűlési határozatra, amely kimondja, hogy a tanácsnak jogában áll mindenkor, a lakásrendelet megváltozása szerint megállapítani a tisztviselők lakáspénzét.

Ezután egyhangulag így is határozott a tanács. A városi tisztviselők tehát a lakásrendelet szerinti valorizált lakáspénzt kapják kézhez. Áry főszámvévő szerint az a differencia, ami a tisztviselők lakásrendelet szerinti lakáspénze és a hivatalos lapban megjelent tabella összegei között felmerül, — több, mint 60 millió koronát tesz ki.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

ELADÓ
keveset használt hat üléses, negyven lóerős, Puch-féle
TURA-AUTOMOBIL
és egy csukott károsszéria.
Bővebb felvilágosítással szolgál Bárány Miklós, Debreczen, Vármegyeházán.

Elsőrendű bevásárlási forrás
**fűszer,
bor és
csemege**
árukban nagyban és kicsinyben
Kontseki Géza
Debreczen, Kossuth-utca.

A legszebb színekben, a legjobb minőségben
Tavaszi kangarnok méterenként **300,000 K**
Angol scheviotok méterenként **240,000 K**
nagy választék mosóárúkból felöltőszövetekben
Feldheim Imre posztóháza
Kossuth-utca 6. sz.

A debreceni ébredők meghívták a fajvédő képviselőket.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja vasárnap délután 4 órára az Arany-Bika dísztermében emlékkünnepélyt hirdet abból az alkalomból, hogy a debreceni csoport négy éve áll fent. Az ünnepélyre a debreceni ébredők meghívták a fajvédő vezetéseket, mint Friedrich Isvánt Eckhardt Tibort és Ujvári Ferencet, akik megígérték lejárásukat.

— Nyukosz hirdetés. Figyelmeztük tagjainkat, hogy a „Futura” a listákat a most érvényben lévő árakban csak f. hó 10-ig szolgáltatni tudja, mert is a listaszükségleteket az említett időig váltásig ki, mert azontúl új árak lesznek. Az elnökség.

— Kedvezmény az árvízkarosultaknak. A városi adóhivatal a következőket közli: a m. kir. pénzügyminisztérium körrendeletével megengedte, hogy azon adók részére akik tavaszi árvízok folytán akár mezőgazdasági művelés alatt álló földjüknél akár gazdasági épületekben vagy lakóházakban kárt szenvedtek, kölcsönfelvétel iránti kérvényük alapján f. é. június hó 30-ig tehető pótlékmentes fizetési halasztást adjon a pénzügyigazgatóság. A halasztásmenteskedésben fel kell tüntetni hogy az adókon mennyi pótlékteret van abból mennyit öntött el az árvíz, milyen kárt okozott az árvíz az adózónak a földjén és milyen kárt okozott az épületekben.

— Az Országos Diánonomonyhító Akció hangversenye. Az O. D. A. tegnap este tartotta hangversenyét a Zenede termében, melyet szép számu érdekes közönség töltött meg. A hangverseny főrendezője dr. Csiki Józsi egyetemi professzor volt. Az első számot Csák Judit és Mustó Sándor adták elő sikeresen. Galánffy György go donka játéka, melyet özv. Marischalkó Gusztáv né kísért zongorán, szintén zajos sikert váltott ki. K. Voith honka csokáriája után Varga Gyula, Galánffy György és Csák Judit triója, majd a Varga Mustó kettős aratóit zajos tapsokat, Csák Judit művészi zongora játéka után Bárdonyi Ferenc énekében gyönyörködött a közönség. A hangversenynek menő befejezése volt a Varga, Rózsa, Károly, Galánffy kvartett, mely Schubert egyik örökbecstű alkotását interpretálta tökéletes művésze tel.

— Az új Tarzan film ma a Vigszínházban.

— Május-bál. A debreceni bizottsági tisztviselők körében jótékony célra alakult bizottság május 10-én este 9 órai kezdettel az Arany-Bika dísztermében műsoros május-bált rendez. Az estély vendégei között ott látjuk a gazdasági élet vezető egyéniségei között Láng József m. kir. gazdasági főtanácsot és Gerhard Domonkost, a Gazdák Bizottságjának igazgatóját. — Az estély műsora: 1. Hajós: Májusi álom. Koncz: A diófa roménc. Enckli: Kovács Médi. 2. Versenye: Előadja: Szilas Hugó. 3. A gong, szimfónia. Szereplők: Halassy Mariska, Rajz Ferenc és Vértés Lajos. 4. Offenbach: Barcarolla. Éneklők: Kovács Médi és Bódy László. 5. Klasszikus táncok: Berger Erzsike. 6. Az ökö, parasztkomédia. Előadja: Halassy Mariska, László Gyula, Szilas Magda, Lichtmann Imre és Bódy László. — Műsor után tánc reggeli.

„Antisanol” izzadás ellen.

Ürítési méretű sztrájk Németországban.

Berlin, május 8. A bányász és fém-áruiparban kitört az az óriási méretű sztrájk, amelyet már hetek óta vártak. A Rajna-északi bányakerületben megszűnt a munka. A mozgalom a Ruhr-kerületből indult ki, ahol már tegnap 300 ezer bányász lépett sztrájkba és rohamosan terjedt, mire a bányák az összes munkásaikat kizárták. Ez történt a szászországi bányaterületeken is. Felsősziléziában most kezdődött a sztrájk. A sztrájk mögött kommunista bujtogatás áll. Az egész német ipar létérdeke forog kockán, és ezért igen hosszú sztrájkra kell elkészülnie. Előrefáthatólag a megszálló katonai hatóság is bele fog szólni a bérharcba, ami a helyzetet csak súlyosbítja.

— Féláru menetjegyet kapnak az árumintavásárra utazók. A vásár ideje alatt, május 31-től június 10-ig az összes magyar vasút és hajóutakon 50 százalékos menetdíj kedvezményt adnak. A Dunagőzhajózási Társaság expressz gőzösei féláru menetdíj kedvezményre a bolgár, jugoszláv és osztrák részekben, valamint román részekben is érvényes.

— Ebesen egy ismeretlen embert halálra gázolt a vonat. E hó 6-án éjjel 22 óra 35 perckor a budapesti vonat az ebesi határon halálra gázolt egy ismeretlen embert, akinek holttestét a vasúti őrs találta meg. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, mely megindította a nyomozást. Nem lehetett megállapítani, hogy véletlen szerencsétlenség vagy öngyilkosság történt-e? Az összeroncolt hullát beszállították a közkórház halottszobába, de kiléte még ismeretlen. A ruházatáról ítélni mezőgazdasági munkás vagy cselédember lehet.

— Kétszer tört be egy főtéri üzletbe. Két hónap előtt ismeretlen tettes betört Kornfeld Dezső Burgondia u. 4. szám alatti lakó kereskedő Piac-utcai üzletébe és onnan 3 millió korona értékű férfi ruhákat vitt el. A nyomozás mindaddig eredménytelen maradt. Az átkulcsos betörő azóta fényes nappal megismételte a sikeres betörést, a déli irány után kinyitotta az irodát és onnan 3 bélyegzőt, a bélyegzőpárnát és a lyukasztót vitte el. Bár igen sok értékes ruhanemű volt az irodában, azokat érintetlenül ott hagyta. Az átkulcsos betörőt nyomozzák.

— A Margit fürdő teljes üzemben nyitva van. Kedvezményes fürdő-egyek kaphatók.

Künnő fehérneműek Frank Edénél.

FEHÉRNEMŰEK

szépen készülték

kézen és méret szerint

HERMANN ÉS FRIEDMANN

Piac-u. 10. sz. Bikkával szemben.

Hirdessen
„Debreczen”-ben!!

Lovag Kmoskó László gazdasági akadémiái hallgató két nap alatt két párbajt vívott,

Egyik párviadalban az ellenfele, a másikban ő sérült meg.

Az elmúlt két nap leforgása alatt a debreceni úri társaság egyik rokonszenves tagjának: bermicei lovag Kmoskó László gazdasági akadémiakusnak két véres kardpárbaja is volt. A véres kardpárbajokról a Debreczen munkatársa az alábbiakat jelenti:

Hetekkel ezelőtt lovag Kmoskó L. és szentiványi Székely Lajos gazdaságos között egy debreceni úri leány miatt nézeteltérés keletkezett. A nézeteltérés a tettlegességig fajult, mire az ügyet lovagias utra terelték. Ennek során lov. Kmoskó László megbízottai: nagyhalászi Fejes Béla és krakói Kwassinger Jenő utján provokálta szentiványi Székely Lajost, aki megbízottaiul Merizzi József és Soltész Gábor gazdaságosokat nevezte meg. A segédek tanácskozássra ültek össze és az ügyet a gazdasági akadémia becsületügyi választmányához terjesztették fel, melyben úgy döntött a becsületügyi választmány, hogy a fegyveres elégtételadásra akadályt nem talált. Természetesen ez után a párbajt lefolytatták. A párbajt szerdán délután vívták meg a Péterfia utcai laktanya vívótermében. A párbajt nagyhalászi Fejér Béla vezette le.

A felek háromszor csaptak össze s mindhárom összecsapásban szentiványi Székely Lajos sebesült meg, összesen 6 helyen, mire az orvosok a párbajt beszüntették. — Lovag Kmoskó Lászlónak a második párbaja csütörtökön folyt le. Ennek előzménye az volt, hogy közte és Alster József gazdaságos között lovagias ügy keletkezett. Ebből folyólag azután ugyanazok a segédek: Szép Miklós és Kelemen Ernő gazdaságosok mint Alster József megbízottai megkezdtek a lovagias ügy letárgyalását. A tárgyalás során nem tudtak a segédek békés meg egyezést találni és így súlyos feltételi kardpárbajban állapodtak meg. A párbajt csütörtökön vezette le Szép Miklós vezető segéd a Péterfia utcai laktanya vívótermében.

A párbajban lovag Kmoskó L. a fején a csonthártáig ható sérülést szenvedett, mire az orvosok a párbajt beszüntették.

Mint érdekességet említjük fel, hogy Kmoskó László a gazdasági akadémia egyik legkiválóbb vívója és eddigi több párbaja közül — csupán a tegnapi délutáni párbajában sérült meg.

A sorozatos betörések ügyét teljesen kinyomozta a debreceni rendőrség.

Megirtuk, hogy a rendőrség által őrizetbe vett Kovács Sándor 19 esztendő betörőt a betörések ügyében nyomozó detektívek kivitték vidékre, a helyszíni szemlék megtartása végett. A helyszíni szemléket a Katona-csoport csütörtökön befejezte és behozták Kovács Sándort újra a rendőrségi fogdába. A helyszínen megtartott nyomozásról Katona István detektív csoportvezető vitéz Csepregi János rendőrfogalmazóval tegnap este érkezett vissza. A nyomozás során minden kis részét kinyomozták ennek az érdekes bűnténynek. Megkerültek azok a revolverek, melyeket

Kovács Sándor a Ladányi cégtől lopott el. Megtalálták a nyomozást végző detektívek a Hajdusoboszlón levő mozi ellopott teljes gépbereendezését, melyeket az egyik közeli községben, darabokra szedve, Kovács Sándor elásott. A teljes mozgépet aztán a rendőrség kiásatta s azt behozatta Debreczenbe. Egyébként az érdekes és nagyobb méretű bűntény összes fázisát kinyomozta a debreceni rendőrség. Holnap még egyszer kihallgatják Kovács Sándort, akit a jegyzőkönyvek felvétele után még e héten átadnak a kir. ügyészségnek, a lefoglalt bűnjelkekkel együtt.

Egy debreceni kereskedőt súlyos anyagi bajokba, csaknem halálba kergette a gabonaszpekuláció.

Letartóztatták, de később szabaddá helyezték. - Kényszeregyezési eljárás indult meg

Másfél hónappal ezelőtt történt, hogy Friedländer Lajos, Csapó utca 100. szám alatti lakos, kereskedő ellen — különböző gabona-üzletekből kifolyólag — sikkasztás címén feljelentést tettek. Ezt annyira szívére vette Friedländer, hogy még azt mondta, maróhuggal megmérgezte magát. Súlyos belső sérüléseivel beszállították az egyetemi klinikára. Az ügyészség a feljelentés folytán intézkedett, hogy Friedländer a klinikán őrizet alatt tartásuk és mikor tíz nappal ezelőtt valamennyire gyógyultan elbocsátották a klinikáról, az ügyészség letartóztatta.

Friedländer csak pár napig ült az ügyészségi fogházban. Közben megindult ügyében a vizsgálat. — Preinészberger Jenő táblabíró, köz

ponti vizsgálóbíró többször kihallgatta Friedländeret is és több tanút is. Megállapítást nyert, hogy Friedländer terménykereskedők számára nagyobb tétel gabona vásárlására kötött egyezséget fix vételi összeggel, melyeket fel is vett. A megbízás fixirozása után pár nappal már nem tudta Friedländer az ért megvenni a búzát és gondolván, hogy majd csak lefelé megy az ár, újabb megbízásokaf és összegeket vett fel. de a buza ára állandóan emelkedett. A differenciák közel félmilliárdra rúgtak már, mikor Friedländer végleg anyagi zavarba jutott.

Mint hogy a vizsgálóbíró előtt Friedländer kijelentette, hogy igyekezni fog a károkat legalább részben kielégíteni, a vizsgálóbíró szabaddá helyezte.

Ha elegánsan akar járni,
vásároljon szövettet
Silberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Friedländer aztán a debreceni törvényszéktől kényszer egyezési eljárás elrendelését kérte, amit a törvényszék meg is indított. Szép László törvényszéki bíró az egyezési tárgyalás határmáját május hó 17-én állapította meg és vagyongfelügyelőül dr. Kenéz Lajos ügyvédet rendelte ki. A hitelezők május hó 15-ig jelenthetik be követeléseiket.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Május 9-én, pénteken Mézeskalács D) bérletben.

Május 10-én, szombaton: A vén gazember, színjáték. Bérletszünet.

Május 11-én, vasárnap délután: A kék posta kocsi, operett. Sólom Győző vendégfelléptével.

Május 11-én, vasárnap este: A vén gazember, színjáték. Bérletszünet.

Május 12-én, hétfőn: A hermelines nő, operette. A) bérlet. Új betanulással.

Május 13-án, kedden: A hermelines nő, operette. B) bérlet.

Május 14-én szerdán: Süt a nap, életkép. Ujdonság. Kardos Géza felléptével. Bérletszünet.

Május 15-én, csütörtökön: Süt a nap, életkép. C) bérlet.

Május 16-án, pénteken: Süt a nap, életkép. D) bérlet.

Május 17-én, szombaton: Süt a nap, életkép. B) bérlet.

Május 18-án, vasárnap délután: Mézeskalács, daljáték.

Május 18-án, vasárnap este: Süt a nap, életkép.

Május 19-én, hétfőn: Süt a nap, életkép. A) bérlet.

A színházi iroda jelentései:

Ma pénteken tisztviselő-esthen kezd színe az utóbbi évek legszebb magyar daljátéka Emőd-Szirmai „Mézeskalács”-e. Régen ért el oly őszinte, mélyreható sikert darab, mint Mikszáth-Harsányi színmagyar „A vén gazember” színjáték, melyet az igazságosság a közönségnek engedve, szombati és vasárnap este bérletszünetben tűzött ki előadásra.

A klasszikusnak mondható, szép zenéjű „A hermelines nő” folytatása hétfőn lesz.

A májusra esedékes összeggel hátrahagyott bérletek kérének a befizetést minél előbb eszközölni.

Mozgósínházak jelentései:

Meteor-mozgó.

Vasárnap: Nick Winter vagy Az agyvellet rejtejt. Nagy attrakció, mint két rész egyszerre. Jegyeitől u. e. 10 órától.

Vigszínház-mozgó.

„A dzsungel fia” az új Tarzan film, amely most pereg nagy sikerrel Budapesten is. I. A vadon ura, 7. fev. Főszereplő Elmo Linkoln, a világ legarósebb embere. Jön! „Pénz és szív” Valentió film.

Apollo-mozgó.

„Eg a cirkusz” nagy artisia dráma málo kezde. Az idei szezon legjobb cirkusz filmje. A női főszerepben Mattyasovszky Ilona.

Uránia-mozgó.

Szombaton 2 sláger: I. Akarát ura. II. Szeleburdi miss.

NYONYHAKERTI ÉS VIRÁGMAGYAK

lucernamag, répamag, kékő, raffia, szőlőszeti cikkek

Piacz 51. Telefon: 78.

Csanak József K. RT.

füzér és csemegés-kereskedésben a legújanyosabbban és a legjobb minőségben szerezhetők be.

Meghívó

az Első Keresztény Biztosító Intézet R.-T. 1924. évi május hó 24-én, szombaton délelőtt 10 órakor Budapesten, IV. ker. Fővám-tér 2. félmeleti helyiségében

III. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a T. Részvényesek ezennel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlési jegyzőkönyv-vezető és hitelesítők kiküldése. 3. Az igazgatóság jelentése, a III. üzletév zárszámadásának megvizsgálása, a vagyonmérleg megállapítása, valamint a felesleg felosztása feletti határozat. 4. Az igazgatóságának és felügyelőbizottságának az 1923. üzleti évre vonatkozó jelentése feletti határozat és az igazgatóságának, valamint a felügyelőbizottságának működésére a felmentvény megadása. 5. Az igazgatóság javaslatát a 37.500 drb egyenként 200 korona névértékű részvényből álló 7.500.000 korona részvénytökének 112.500 drb egyenként 200 korona névértékű új részvény kibocsátása által 30.000.000 koronára való felemelése iránt. 6. Az alapszabályok 8. 11. 12. 13. paragrafusainak módosítása. 7. Az alapszabályok 28 paragrafusa alapján 18 igazgatósági tagnak 3 évre való választása. 8. A lemondás folytán megüresedett 1, valamint a netalán az igazgatóságba történt beválasztás folytán megüresedett 1 vagy több felügyelőbizottsági tagsági helyre új felügyelőbizottsági tagnak 1 évi időtartamra való megválasztása. 9. Az alapszabályok 41. paragrafusa alapján 24 választmányi tagnak 1 évi időtartamra való megválasztása. 10. Az igazgatósági tagok jelenléti díjának megállapítása. 11. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1923. üzleti évre. 12. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki részvényeit és a hozzá kiállított szelvényeket legkésőbb 1924. évi május 21-ének déli 12 órájáig a részvénytársaság pénztáránál: Budapest IV., Fővám-tér 2. felelmelet, avagy a debreceni főkirendeltség pénztáránál, Debrecen, Piac-utca 5. szám alatt letétbe helyezi. A pénztár által kiállított letéti elismervény szavazó igazolvánnyal szolgál.

Üzleti eredmény számla az 1923. évi december hó 31-ig terjedő III. üzletévről.

Bevétel: Felesleg áthozat 1922. évről K 197.402.84, Áthozat díjtartalék 1922. évről (tűzüzletágban 2.662.927.48 K, betörés üzletágban K 66.320.53, életüzletágban K 938.830.76) összesen K 3.668.078.77. Áthozott életdíjtartalék 1922. évi K 498.612.07, Áthozott függő károk tartaléka 1922. évről K 204.955.60, Díjbevételek (törlések levonása után) tűzüzletágban K 449 millió 842.743.43, le viszontbiztosítási díjak K 218.808.714.44, marad K 236 millió 034.028.99, betörés üzletágban K 7.694.668.40, le viszontbiztosítási díj K 3.728.942.50, marad K 3.905.720.90, életüzletágban K 38.694.319.69, le viszontbiztosítási díj K 27.394.049, marad K 11.300.270.69, élethbiztosítási üzletágban K 6.810.046.97, le viszontbiztosítási díj K 4.576.152.37, marad K 2.233.894.60, összesen K 253.473.915.18. Átvállalt díjak (törlések levonása után) tűzüzletágban K 3.446.945.29, betörés üzletágban K 401.268.24, élethbiztosítási üzletágban K 629.072.06, összesen K 4.477.285.59. Kamatok és egyéb bevételek K 2.582.295.53, összesen K 265 millió 102.540.58.

Kiadás: Kárkifizetések és kárfelelőseleti költségek tűzüzletágban K 56.067.449.—, le viszontbiztosítóktól megtérült kár K 45.817.751.—, marad K 10.249.698.—, hozzá átvett K 462 ezer 085.80, összesen K 10.711.733.80, betörésbiztosításban K 53.272.—, le viszontbiztosítóktól megtérült K 35 ezer 360.—, marad K 17.912.—, hozzá

átvett K 126.647.53, összesen K 144 ezer 559.53, jégbiztosításban K 5 millió 689.641.—, le viszontbiztosítóktól megtérült kár K 5.102.935.—, marad 586.706.—, élethbiztosításban K 35.000, le viszontbiztosítóktól megtérült K 10.000.—, marad 25.000.—, hozzá átvett K 3.000.—, összesen K 28.000.—, együtt K 11.470.999.33, üzletvezetési költségek elemi és életagazatban K 257.782.111.33, hozzá leírás szervezési és szerzési költségből K 1.744.741.38 és bélyegilleték és adó K 12.749.689 76 f, összesen K 272.276.551.47, le viszontbiztosításból megtérült jutalékok K 76.565.859.13, marad K 195 millió 710.692.34, díjtartalék tűzüzletágban (K 120.971.438.10, le viszontbiztosítókra eső rész K 85.523.485.77, marad saját számlán K 35.447.952.33, hozzá átvett K 1.378.778.12) összesen K 36.826.730.45, betörésbiztosításban (K 2.049.697.23, le viszontbiztosítókra eső rész K 1.491.577.—, marad K 558.120.23, hozzá átvett K 160.505.29) összesen K 718.625.52, élethbiztosításban (K 5.416.176.33, le Gazdák Biztosító Szövetkezete kezelésében levő tartalék K 5.416.176.33), díjtartalék összesen saját számlán K 37.545.355 97 f, életdíjtartalék K 2.016.451.89, függő károk tartaléka elemi ágazatban (K 13.400.000.—, le viszontbiztosítókra eső kár K 10.226.000.—, marad K 3.174.000.—, hozzá átvett K 5.541.468 95 f), összesen K 8.715.468.95, életdíjtartalék átadás 1923. október 1-ig K 1.956.481.27, hozzá életdíjtartalék K 110 ezer 733.22, összesen K 2.967.214.49, Biztonsági alap K 1.308.921.50, Nyereség K 7.388.888.—, összesen K 265 millió 102.540.58.

Mérleg számla 1923 december 31-én.

Vagyon: Pénztárkészlet K 35 millió 619.893.59, M. kir. Postatakarék-pénztár K 2.179.942.—, Kamatozólag elhelyezett tőkék K 74.080.813.—, Értékpapírok K 971.440.—, Tárcaváltók és halasztott díjak tűzüzletágban K 3.755.567.—, Különféle adósk és külvérvételek K 50.950.798.91, Lettár K 1.348.585.75, Összesen K 168.906.586.25.

Teher: Alaptőke K 7.500.000.—, Díjtartalék tűzüzletágban (K 120 millió 971.438.10, le viszontbiztosítókra eső rész K 85.523.485.77, marad saját számlán K 35.447.952.33, hozzá átvett K 1.378.778.12), összesen K 36.826.730 45 f, betörésbiztosításban (K 2 millió 049.697.23, le viszontbiztosítókra eső rész K 1.491.577.—, marad K 558 ezer 120.23, hozzá átvett K 160.505.29) összesen K 718.625.52, Élethbiztosításban (K 5.416.176.33, le Gazdák Biztosító Szövetkezete kezelésében levő tartalék K 5.416.176.33), díjtartalék összesen saját számlán 37.545.355.97 K, életdíjtartalék K 2.016.451.89, le Gazdák Biztosító Szövetkezete kezelésében levő díjtartalék K 2.016.451.89, Függő károk tartaléka elemi ágazatban (K 13.400.000.—, le viszontbiztosítókra eső kár K 10.226.000.—, marad K 3.174.000.—, hozzá átvett K 5 millió 541.468.95), összesen K 8 millió 715.468.95, Tisztviselők nyugdíjalapja K 399.414.79, Hitelezők K 9 millió 537.916.09, Viszontbiztosítók követelése K 96.480.734.16, Biztonsági alap K 1 millió 388.757.29, Nyereség 7 millió 388.888.—, Összesen K 168.906.553.25.

Az Igazgatóság.

A fenti üzleti eredmény és mérleg-számlát megvizsgáltuk és az üzleti könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság.

.....

Heti és Havi
rézzeltetés mellett készí-
tek öltönyt és kosztümöt.
TEGDES J.
női és férfi szabó
Pétefia-u. 42. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hentesek raktáron.

ÜGYES ASZTALOS SEGÉD, ki koporsó munkához is ért, állandó alkalmazást kaphat. Cím a kiadóban.

BOCZONÁDI MÉHÉSZETI CIKKER

eladása **BAKOS vasüzletébe**
CSAPO-utca 88. sz. Telefon 6-20.

VILLAMOS világítási, csengő, motor valamint telefon berendezéseket, javításokat jóállással, legjótányosabban készít "Elektra" villamosági és erőátviteli vállalat Hatvan-utca 2. Telefon 895.

KLEIN MÓR

bádogos és palafedő mester

SZÉCHENYI-UTCA 50

OLMOT veszünk bármily mennyiségben Varga-u. 5. Nyomda.

MAJOLIKA mosdó készlet jutányosan eladó Libakert, Viola-u. 22.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsot, hamis fogat legmagasabb árban **VESEK.**

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

ÜGYES fiu, tanulónak felvétetik lapunk nyomdájában Varga utca 5. szám.

HARISNYASTOPPOLAST elvállalok. Libakert, Viola utca 22.

TELEFON!

Villamos csengők, Villamos orvosi műszerek, Delejtűzők, Feszmerőket, Legkomplikáltabb műszereket, gépeket, gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban. Földváránál, Debreceni I. Elektrotechnikai Gyar Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

Gyönyörű nyakkendők Frank Edénél.

TORPEDÓ

kerékpárok megérkeztek!

Ára felszerelve 2.500.000 korona. Külső gummi 85.000—130.000 korona. Belső gummi 30.000—45.000 korona.

KAPHATÓK „PANNONIA” GABAGERÁN
Piac-utca 42. szám.

Még két napig tart a szappanvásár

Ujdonság

A legfinomabb pipereszappanokból összeválogatva
1 kilogramm 49.000 K

cca 10—12 db angol, mandula, lillom-tej stb. pipereszappan esik egy kilogrammra. Egyharmadába kerül, mint darabonként. Kapható míg a készlet tart

Horváth Sándor
„ELITE” Illatszertárban
Piac-utca 64. szám.

Minden praktikus ember beszerzi szükségletét ebből.

GARAI
és Testvére
férfi és fiuruha

nagy áruháza
Bika szálló épület

Feltűnő olcsó

árban árul és pedtg

tartós férfi öltöny
kapható
650,000 koronától
kezdve.

Divatos tavaszi 500,000 K
férfi felöltők

Fiu ruhák 120,000 koronától.

Divatos csikos nadrágok 130,000 K.

Strapa vászon férfi öltöny 480,000 K.

Tisztviselők és főiskolai hallgató urak nagy kedvezményben részesülnek.

Kérjük a t. vásárló közönséget a cégre ügyelni

Garai és Testvére
Bikaszálló épület